

άμπελόπρασο

— 543 —

άμπελόπρασο τό, Λεξ. Κομ. Δεὲκ Γαζ. (λ. γήθυνον) Λάουνδ. Περιόδ. ἀβελόπρασον Θράκη. (Alv.)

*Ἐκ τῶν μεταγν. οὐσ. ἀμπέλοπρασον.

Τὸ ἄγριον ἡ κηπευόμενον λάχανον κρόμμινον τὸ ἀμπελόπρασον (*allium ampeloprasum*) τοῦ γένους τοῦ κρομμύου (*allium*) τῆς τάξεως τῶν λειριωδῶν (*liliaceae*). Πβ. ἀγριόπρασον.

άμπελοπρίονο τό, ἀμάρτ. ἀμπελοπρίονο Νάξ. (Φιλότ.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ πριόνι.

Μικρὸν κλαδευτήριον ὄδοντωτὸν χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ἀμπελουργῶν. Συνών. ἀμπέλομάχαιρο, κατσούνι, σβανᾶς.

άμπελορράβδα ἡ, Ἀθῆνα.

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ ράβδα.

Γυνὴ ὑψηλὴ καὶ ἐστερημένη χάριτος (ώς προσομοιάζουσα δηλαδὴ πρὸς ὑψηλὴν ράβδον, ἡ δοπία πηγγύεται εἰς τὴν γῆν παρὰ τὴν ἀμπελον διὰ νὰ στηρίζῃ αὐτήν). Πβ. καὶ ἐπών. Ἀμπελορράβδης.

άμπελόρριζα ἡ, Νάξ. (Φιλότ.) —Λεξ. Δεὲκ Λάουνδ. ἀβελόρριζα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ ρίζα. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ο κορμὸς τοῦ κλήματος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) —Λεξ. Δεὲκ Λάουνδ. 2) Τὸ παλαιὸν κλῆμα Νάξ. (Φιλότ.): Ἡ ἀμπελόρριζα ἔτοιμάζεται νὰ κάμη κλωνάρι.

άμπελος ἡ, Κάρπ. Πόντ. (Τραπ.) ἀμπελε Τσακων. ἀμπελος ὁ, Ρόδ. Χίος ἀμπελον τό, Πόντ. (Άμισ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀμπελος. Τὸ ἀρσ. ἀμπελος ἥδη μεσν.

1) Τὸ φυτὸν τῆς ἀμπέλου, τὸ κλῆμα (*vitis vinifera*) Κάρπ. Ρόδ. Τσακων.: Ὡς φίχνει δῆλοις τὲς ἀχτῖνες του... καὶ ἀμπελος τὰ φύλλα του (ἐπωδ.). Ρόδ. Ἡ σημ. ἀρχ. Συνών. ἀμπέλι 1, κλῆμα. 2) Ἀμπελος ἀναδενδράς Χίος: Ὁ ἀγέρας ἔρριξέ μον τὸν ἀμπελο κάτω. Συνών. κληματαρεξά. 3) Φυτόν τι κισσοειδὲς Πόντ. (Άμισ.) Πβ. ἀμπέλι 1 γ.

Ἡ λ. ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀμπελος ἡ, πολλαχ. Ἀμπελο ἔνιαχ. Ἀμπελος ὁ, Χίος Ἀβελο τό, Πελοπν. (Λακων.) Ἀβελες οἱ, Πελοπν. (Μάν.) Λίμην τῶν Ἀμπελῶν Σίφν.

άμπελόσκαμμα τό, πολλαχ. ἀβελόσκαμμα πολλαχ.

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ σκάμμα.

1) Ἡ μετὰ τὴν βλάστησιν κατὰ Μάρτιον ἡ Ἀπρίλιον γενομένη σκαφὴ τῆς ἀμπέλου πολλαχ.: Δὲν ἐγίνη γαλὸ τ' ἀβελόσκαμμα καὶ γε' αὐτὸ δὲν ἐπρόκοψε δ' ἀβέλι Κρήτ.

2) Κατὰ πληθ., ἡ ἐποχὴ τῆς σκαφῆς τῶν ἀμπέλων Κρήτ.: Ἐλα 'ς τ' ἀβελόσκαμματα κ' ἐγὼ θὰ σὲ πάρ' ἀργάτη.

άμπελόσπιτο τό, Κάρπ.

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ σπίτι.

Ο ἐν τῷ ἀμπελῶν οἰκίσκος.

άμπελοστάφυλο τό, Πελοπν. (Μεσσ.) —Λεξ. Μ. Ἐγκυλ. ἀβελοστάφυλο Πελοπν. (Μάν.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ σταφύλι.

άμπελότσαππα

Σταφυλὴ τῆς ἀμπέλου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τῆς ἀναδενδράδος ἀμπέλου. Ἀντίθ. κληματαρεξο σταφύλι.

άμπελοσώχωρα τά, ἀμάρτ. ἀβελοσώχωρα Κρήτ.

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ σώχωρα. Διὰ τὴν σύνθεσιν πβ. ἀμπελοπερίβολα, ἀμπελοχώρα φαντα.

*Ἀμπελοι καὶ κτήματα ὅμοι: Ἀσμ.

Δὲν ἔχω ἀβελοσώχωρα καὶ ὡς μὲ θωρεῖς με γράψε καὶ ἄνε σ' ἀρέσκειν μουν, ἀ δὲ σ' ἀρέσσω γάψε (γάψω = φεύγω).

άμπελοτόπι τό, πολλαχ. ἀβελοτόπι Πελοπν. (Οἰν.) ἀμπιλοτόπι' Στερελλ. (Αἴτωλ.) ἀβιλοτόπι' Στερελλ. (Εὐρυταν.)

*Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀμπελοτόπιον.

1) Τόπος περιέχων ἀμπέλους ἔνθ' ἀν. 2) Τόπος κατάλληλος πρὸς φύτευσιν ἀμπέλων ἔνθ' ἀν.: Ἐκεῖ ἀπάνους τὴν πλεύρα εἶναι καλὸ ἀβελοτόπι Οἰν.

Πβ. ἀμπελειά, ἀμπελειώνας, ἀμπελολάσι, ἀμπελότοπος, ἀμπελοχώρα φο, ἀμπελοχώρα ιν, ἀμπελῶνας.

άμπελότοπος ὁ, Θράκη. (Σαρεκκλ.) Ἰκαρ. Παξ. Πελοπν. (Ἄρκαδ. Καλάβρυτ.) Σύμ. —Λεξ. Κομ. Δεὲκ Γαζ. (λ. φυταλιά) Περιόδ. Βυζ. Ἡπίτ. Μ. Ἐγκυλ. Βλαστ. ἀβελότοπος Θράκη. (Σαρεκκλ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Οἰν.) ἀμπιλότουπος Ηπ. Μακεδ. Θράκη. (Ἄδριανούπ.) Στερελλ. (Αἴτωλ.) ἀβιλότουπος Θράκη. (Αἰν.) κ. ἀ.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀμπέλοτοπος.

1) Τόπος περιέχων ἀμπέλους Θράκη. (Άδριανούπ.) Σαρεκκλ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) —Λεξ. Κομ. Δεὲκ Γαζ. (λ. φυταλιά) Περιόδ. Βλαστ. Ἡ σημ. καὶ μεσν.

2) Τόπος ἔνθα ὑπῆρχε ποτε ἀμπελος Θράκη. (Αἰν.) Παξ. Πελοπν. (Άρκαδ.) Σύμ. 2) Μέρος κατάλληλον πρὸς φύτευσιν καὶ εύδοκίμησιν ἀμπέλου Θράκη. Ἰκαρ. Παξ. Πελοπν. (Άρκαδ. Οἰν.) Στερελλ. (Αἴτωλ.) —Λεξ. Ἡπίτ. Μ. Ἐγκυλ.: Ἐκεῖ ἀπάνους τὴν πλεύρα εἶναι καλὸς ἀβελότοπος Οἰν. Πῆρι τοία στρέμματα ἀμπιλότουπον προῖκα Αἴτωλ.

Πβ. ἀμπελειά, ἀμπελειώνας, ἀμπελολάσι, ἀμπελότοπος, ἀμπελοχώρα φο, ἀμπελοχώρα ιν, ἀμπελῶνας, ἀμπελώνι.

άμπελότραφος ὁ, ἀμάρτ. ἀβελότραφος Κρήτ.

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ τρόφος.

Περίφραγμα ἀμπέλου: Ἐχάλασεν ὁ ἀβελότραφος καὶ βαίνουντε τὰ κωπέλλα καὶ μοῦ κλέφτουντε τὰ σταφύλα.

άμπελότρυγος ὁ, ἀμάρτ. ἀμπελότρυγο τό, Πελοπν. (Σαραντάπ.) ἀβελότρυγο Πελοπν. (Τρίκκη.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ τρόφος, παρ' ὁ καὶ τρόφο.

*Ο τρυγητὸς τῶν ἀμπέλων.

άμπελοτρύπανο τό, Νάξ. (Φιλότ.)

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ τρόπανο.

Εἰδος τρυπάνου, δι' οὗ ἀνοίγονται ὅπαὶ πρὸς ἐμφύτευσιν ἀμπέλων.

άμπελότσαππα ἡ, Κάρπ.

*Ἐκ τῶν οὐσ. ἀμπέλι καὶ τσάππα.

